

Impresivna Urška Centa in Show time življenja!

Daliborka Podboj, Ljubljana

Na pragu nevidnega in Urška Centa (foto: Aleš Rosa)

Plesna scena se je dokaj hitro znašla v primežu časa, v novi realnosti, kjer sta vse bolj prisotni osama, izolacija, še posebej pa štejejo všečki in žepni dogovori: 'ko roka roko umije'. Oktobra smo na plesnem odru uzrli dva projekta, ki se soočata z novo realnostjo, tudi z novimi prijemi sodobne plesne scene; na začetku meseca je to bil glasbeno-plesni projekt Na pragu nevidnega, ob koncu pa ring zmagovalcev ob seštevkih navijaških decibelov, predvsem mrežnih všečkov, Showtime.

V Klubu Cankarjevega doma (CD) je bil 8. oktobra uprizorjen novi cikel Noches de Tablao dveh priznanih umetnikov: glasbenika **Jureta Pukla** in plesalke **Urške Centa**, v avtorskem duetu, ki prepleta elektronsko in akustično glasbo s plesom ter plesnim ritmom. Urška Centa je impresivna plesalka flamenka, tudi pedagoginja in koreografinja, ki ples povezuje še z vokalom. S prvimi koraki flamenka je začela kot najstnica, poprej pa sledila še uku sodobnega plesa, svoj umetniški kredo pa nadgradila na madridski akademiji flamenka in Akademiji za ples AMEU v Ljubljani, kjer je diplomirala iz sodobnega plesa in koreografije. Tudi je mednarodni Cikel Noches de Tablao nastal pod Urškinim vodstvom in kuratorstvom kot medkulturni lok med tujimi in domačimi ustvarjalci, v povezavi flamenka in drugih umetniških žanrov. V Urškinem plesu kar veje nemirni duh, saj nenehno raziskuje in išče nove odrske izzive, ko tudi flamenko aktivno povezuje z različnimi plesnimi in scenskimi oblikami ter ga smelo umešča v sodobne čase in novodobne projekte.

(foto: Peter Žagar)

Eden teh je tudi glasbeno-plesni projekt Na pragu nevidnega. Ob njej pa glasbenik Jure Pukl, saksofonist, skladatelj, uveljavljeno ime mednarodne glasbene scene, tudi veliko ime jazz glasbe, ki ima za seboj že skoraj deset albumov in je nagrajenec Prešernovega sklada 2015. Začel je v Velenju na glasbeni šoli s klarinetom, svoje študije pa nadaljeval s saksofonom na Dunaju, Haagu, Barklee Collego of Music in zaključil z magisterijem na Glasbeni akademiji v Gradcu, sicer je živel v New Yorku, tudi se znal vračati v Slovenijo.

(foto: Aleš Rosa)

Premiera glasbeno-plesnega projekta, Na pragu nevidnega, je bila v Velenju, v rojstnem mestu glasbenika Pukla 7. 10. 2022, prva ponovitev pa v Klubu CD naslednjega večera (8.). Glasbenik in plesalka sta ustvarila ter predstavila sodobni duet glasbeno-plesne barvitosti, zlit s klubskim vzdušjem, niansiran v scenski svetlobi (oblikovanje svetlobe: **Kristina Kokalj**). Najprej se je sledilo njej, ki sedi na stolu v svojem kotu osame, ženski, odeti v eleganco sijoče beline (kostum: **Slavka Pajk**), ki zre v daljavo ... Opazuje svoje stegnjene dlani, jih ogleduje, tudi živo komunicira

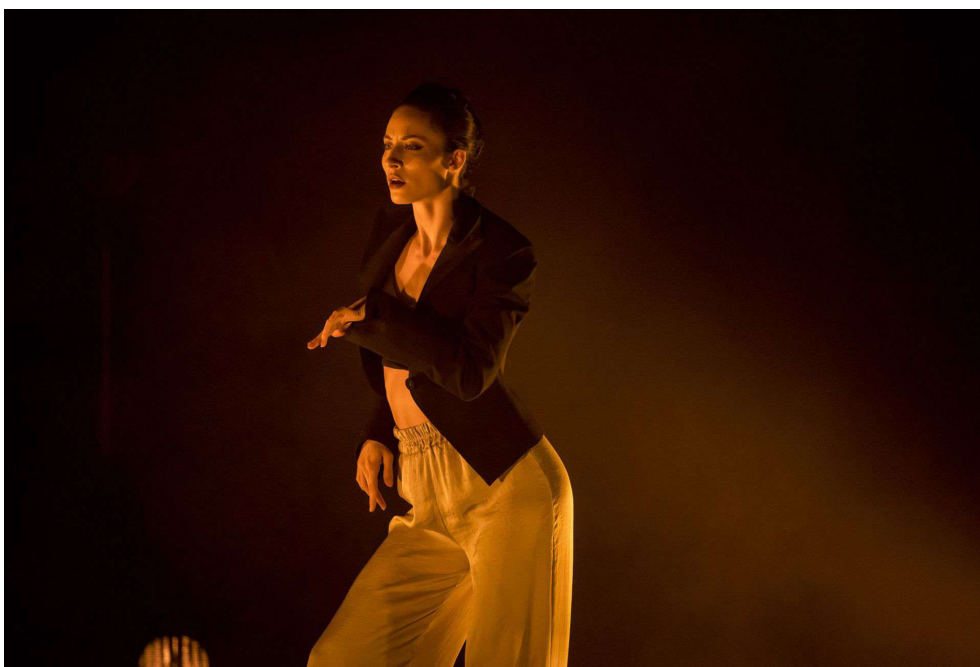
s prsti, jih krči, vibrira in tipa tisto nevidno, kar jo veže. Je subtilno zasnovan kader, kjer plesalka v minimalizmu gibanja in brez besed slikovito snuje svoja intimna stanja brezčasnih trenutkov. Tudi vstane s stola, se nemirno ozira, koraka, kot bi želela pogledati tam čez (nevidno) obzidje, ki jo neznano oklepa. Ko s cigaretним dimom in pahljačo pogloblja svoja razmišljanja, se umirja, možno tudi prepušča pričakovanju, in čaka. Duet zaživi, ko na sceno stopi on ob svoji akustični glasbi, še posebej vabljivih tonov klarineta. Ko pa v roke vzame saksofon, je to prodoren klic, ki se ob njeni gibalni svobodi poetično preliva in zliiva z ritmom njenih flamenko korakov, ko tudi njen glas zavibrira v skupnem glasbeno-plesnem duetu. Ritem njenih flamenko korakov je le nekaj trenutkov ekspresivno odmeval, potem utihnil, ona pa se vse bolj prepuščala novi plesni liriki. Je mogoče tisti zadnji udarec flamenko korakov napovedal njeno slovo od flamenko klasike? Kajti v novi preobleki začne tudi svoj novi ciklus gibalnega osvobajanja. Ko njena nova gibka obzorja spodbuja in nadvladuje njegova glasba, vse dokler se ne znajdeta tesno eden ob drugem, držeč se za roke in zakorakata v avditorij, ter sta eno.

(foto: Peter Žagar)

Glasbeno-plesni projekt Na pragu osame je zasnovan kot scenski duet glasbenika in plesalke, kjer vsak eksponira svojo moč izražanja, vse dokler se ne združita v spevni kompoziciji giba in tona. Na pragu osame ni le koreografska ali glasbena kompozicija, tudi ne jam ali performans; pravzaprav je vse obenem. Je nova scenska sinergija dveh zrelih umetnikov mnogoterih umetniških tako

glasbenih kot plesnih obzorij, ki v sferi gibanja in tonov zasnujeta prijetno ambientalno vzdušje, novodobno koncertno plesno obliko na mini odru Kluba CD.

(foto: Aleš Rosa)

Nova premiera EX Teatra Showtime je bila uprizorjena 20. oktobra v Stari Mestni Elektrarni Elektro Ljubljana (SMEEL); ko že napovedujejo naslednji ogled 22. in 23. oktobra. Ob vhodu gledalci standardno, torej svobodno izbirajo sedišča na levi in desni strani, postavljena ob zamejenem prekritem prostoru z belino plesnega podija, ki daje vtis ringa (kostumografija in scenografija: **Katarina Zalar**, oblikovanje luči: **Andrej Petrovčič**).

Showtime (foto: Sunčan Stone)

Ko se vse v umiri, v prostor vstopi moderator zvezdniškega sija, igralec **Jernej Čampelj**, ki napoveduje spopad tisočletja, spektakel vsega človeškega in nečloveškega, tudi poudari, da je fotografiranje ter snemanje vsekakor zaželeno, ne le dovoljeno.

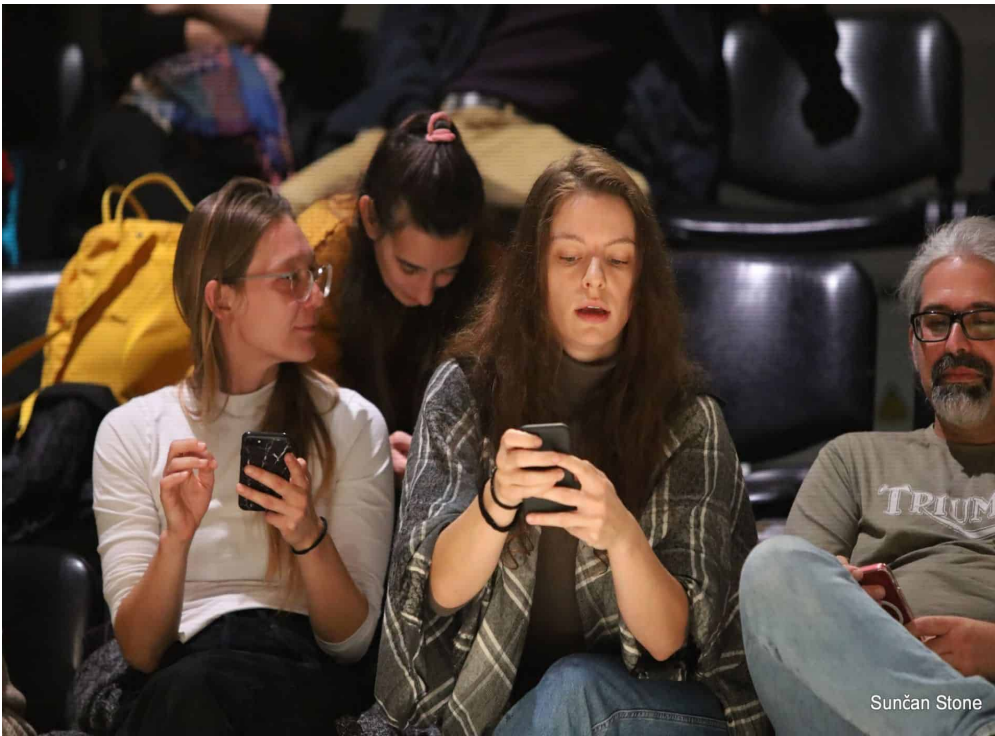

Nato vstopi prva kandidatka, že po kostumu sodeč je jasno, da gre za borbeno udeleženko, in je borka št. 1 – **Kaja Janjič**, ki izpostavlja svoje mišičevje, zastrašujoče udarce, tudi z izrazom pripravljenim na vse, takoj za njo sledi še borka št. 2 – **Veronika Valdés**, ki napadalno grozi ...

Po kratki predstavitvi moderator zahteva, da navijači št. 1 zasedejo sedeže ene tribune, št. 2 pa druge. Najprej se sproščajo vprašanja, negodovanja, nato pa 'diktiran' križarski pohod ali zamenjava pozicij ravno posedenih gledalcev navijačev. Od tu naprej, hočeš-nočeš, se je moralo aktivirati in sodelovati, sledila pa uprizoritev najglasnejše in najbolj vroče interakcije z gledalci, ki je bila kadarkoli videna ali doživeta na naši performativni sceni; še posebej ko je 'predrzen' moderator mahal z 200-evrskim bankovcem ...

Sunčan Stone

Je bojišče in je boj, kjer vsečki omrežij (Instagram: showtime.zdaj) veliko ne štejejo, lahko pa doprinesejo k zmagi. "Kaj pa šteje?" se je zastavilo vprašanje. Šteje navijaški sistem gromkega navijanja, kot je prisotne poučil moderator, ki je moč decibelov določal z lastnimi merilci ali ušesi; tudi nekam skrivnostno prišteval vsečke. In je vsak protest s strani navijačev bil preslišan; na koncu koncev pa potrjena zmaga št. 2, zaslužno ali ne, je že naslednjega trenutka bilo brezpredmetno, pač izven konteksta.

Sunčan Stone

Performans Showtime se izkaže za dobro predstavo fizičnega ogrevanja tako gledalcev kot nastopajočih, kajti glasno navijaško spodbujanje in topotanje z okončinami zahteva energijo, kaj šele borbeno poskakovanje in udarci. Performerki Kaja in Veronika sta dobro uigrali svoje borilne maneuvre; Kaja bi se lahko izkazala še v kakšnem boksarskem ringu. Predstava je nastala po

konceptu in v režiji **Hristine Vasić Tomše**, po besedilu in dramaturgiji **Kim Komljanec** ter v koreografiji **Jurija Konjarja**; produkcija: **Nika Gabrovšek**, producent: EX-teater, koproducent: JSKD RS, partner: Bunker – Stara mestna elektrarna – Elektro Ljubljana.

(foto: Sunčan Stone)

Showtime je predvsem predstava gibalnega gledališča, ki zabavno, vendar jasno aludira na merjenje moči in bojev današnjega sveta, kjer štejejo le zmage in zmagovalci (sicer že od zgodovinskih dni), ko aktualno posegajo mediji in krojijo iluzijo o resničnosti ter pravičnosti, tudi beležijo ... In kot zapišejo v napovedi dogodka: *“Showtime je življenje. Življenje je Showtime.”* No ja, vsaj malce razmislimo o svojem vsakdanjem ‘showtimeu’.